VALTION LIIKUNTANEUVOSTO
Statens idrottsråd

Liikuntatoimen keskeiset painotukset ja kipupisteet talousarvioesityksessä

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto
24.10.2025

pääsihteeri Toni Piispanen, valtion liikuntaneuvosto

Valtion liikuntaneuvoston huomiot valtion talousarvioesityksestä 2026

1. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteena on, että väestön liikunnallinen kokonaisaktiivisuus nousee kaikissa väestöryhmissä
2. **Hallitusohjelman tavoitteiden edistäminen edellyttää pitkäjänteistä rahoitusta ja sitoutumista liikuntapolitiikan jatkuvuuteen**. Liikuntaneuvosto pitää tärkeänä, että liikunnan valtionrahoitukselle rakennetaan vakaa ja tasapainoinen pohja tuleville vuosille.
    1. **Liikuntatoimella suuri vaikutus** mm. yhteisöllisyyteen ja sosiaaliseen tukeen, itsetunnon ja hallinnan tunteen lisääntymiseen, stressin sietokyvyn parantumiseen, mielenterveyteen sekä tulevaisuuden uskoon ja toivoon.
    2. **Valtion liikuntaneuvosto kiittää liikuntatoimeen kohdistuvien lisäleikkausten peruuntumista.** Vuoden 2026 talousarvioesityksessä liikuntamäärärahoja esitetään 157,8 miljoonaa euroa – noin kolme miljoonaa euroa enemmän kuin vuoden 2025 varsinaisessa talousarviossa.
    3. **Liikuntaneuvosto kuitenkin nostaa esiin, että hallituskaudella liikuntatoimen perusrahoitukseen on kohdistunut yhteensä 20,4 miljoonan euron säästöt (2024; 7,8 milj.€, 2025; 9,7 milj.€, 2026; 2,9 milj.€).** Määrärahoista rahoitetaan väestön liikkumisen, liikunnan harrastamisen ja urheilun kannalta keskeisiä toimintoja.
    4. Toisaalta hallitus panostaa hallituskauden ajan vuosittain ohjelmamuotoiseen väestön liikkumisen lisäämisen toimiin 20 miljoonaa euroa Suomi liikkeelle -ohjelmalla.

Valtion liikuntaneuvoston huomiot valtion talousarvioesityksestä 2026

1. **Liikuntaneuvosto kiittää myös, ettei aiottuja, suuren mittaluokan liikuntapaikkarakentamiseen kohdennettuja leikkauksia ole sisällytetty talousarvioesitykseen.**
    1. Liikuntapaikkarakentamisen **valtionavustuksilla on tärkeä vipuvaikutus** rakentamisen investoinneille erityisesti pienempien kaupunkien ja kuntien kohdalla sekä **merkittävä rooli kuntien liikuntapaikkarakentamisen hankkeiden toteutumiselle**.
    2. Valtion 2020-luvun liikuntapolitiikkaa linjaavassa valtion **liikuntapoliittisessa selonteossa** määriteltiin yhdeksi keskeiseksi liikuntapoliittiseksi linjaukseksi liikuntapaikkarakentamisen tuen osuuden lisääminen valtion liikuntapolitiikassa. Liikuntapaikkarakentamisen tukemista pidettiin selonteon yhteydessä toteutetussa kuulemisessa valtion tärkeimpänä liikuntapoliittisena toimenpiteenä.
    3. Nyt kohdistettu säästö liikuntapaikkarakentamiseen on -2,4 miljoonaa euroa. Samalla liikuntaneuvosto toteaa, että vuoden 2025 liikuntapaikkarakentamiseen kohdistetut leikkaukset olivat jo hyvin merkittäviä (-9,5 milj. euroa) liikunnan olosuhteiden edistämisen kannalta.
    4. **Valtion liikuntaneuvosto pitää liikunnan perusedellytysten kannalta hyvin tärkeänä, että liikuntapaikkarakentamisen rahoitus turvataan ja jatkossa palautetaan tarvittavalle tasolle.**

Valtion liikuntaneuvoston huomiot valtion talousarvioesityksestä 2026

1. **Muita huomioita**
    1. **Liikuntaneuvosto pitää hyvänä, että hallitus esittää 0,85 miljoonan euron lisärahoitusta vuoden 2026 yleisurheilun EM-kilpailuihin ja hiihdon MM-kilpailuihin.** Suurtapahtumat edistävät parhaimmillaan mm. alueellista elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä. On tärkeää kehittää rahoitusmallia, joka tukee suurten urheilutapahtumien järjestämistä Suomessa pitkäjänteisesti.
    2. **Liikuntaneuvosto korostaa, että liikuntaa ja huippu-urheilua tulee edistää hallitusohjelman mukaisesti, kiinnittäen erityistä huomiota tasa-arvoon, yhdenvertaisuuteen ja vastuullisuuteen. Urheilijoiden sosioekonominen asema on selvitettävä**, ja järjestelmää on kehitettävä mm. urheilija-apurahojen eläkevakuuttamisen, urheilijarahaston tulouttamisen aikarajan poistamisen, sekä eläke- ja tapaturmavakuutuksen uudistamisen osalta.
    3. **Liikuntaneuvosto pitää erittäin tärkeänä lasten ja nuorten harrastustoiminnan tukemista.** On myönteistä, että Harrastamisen Suomen mallin määrärahaa esitetään korotettavaksi pysyvästi viidellä miljoonalla eurolla, jolloin kokonaismääräraha nousisi 19,4 miljoonaan euroon. Liikuntaharrastus on olennainen osa tätä kokonaisuutta.

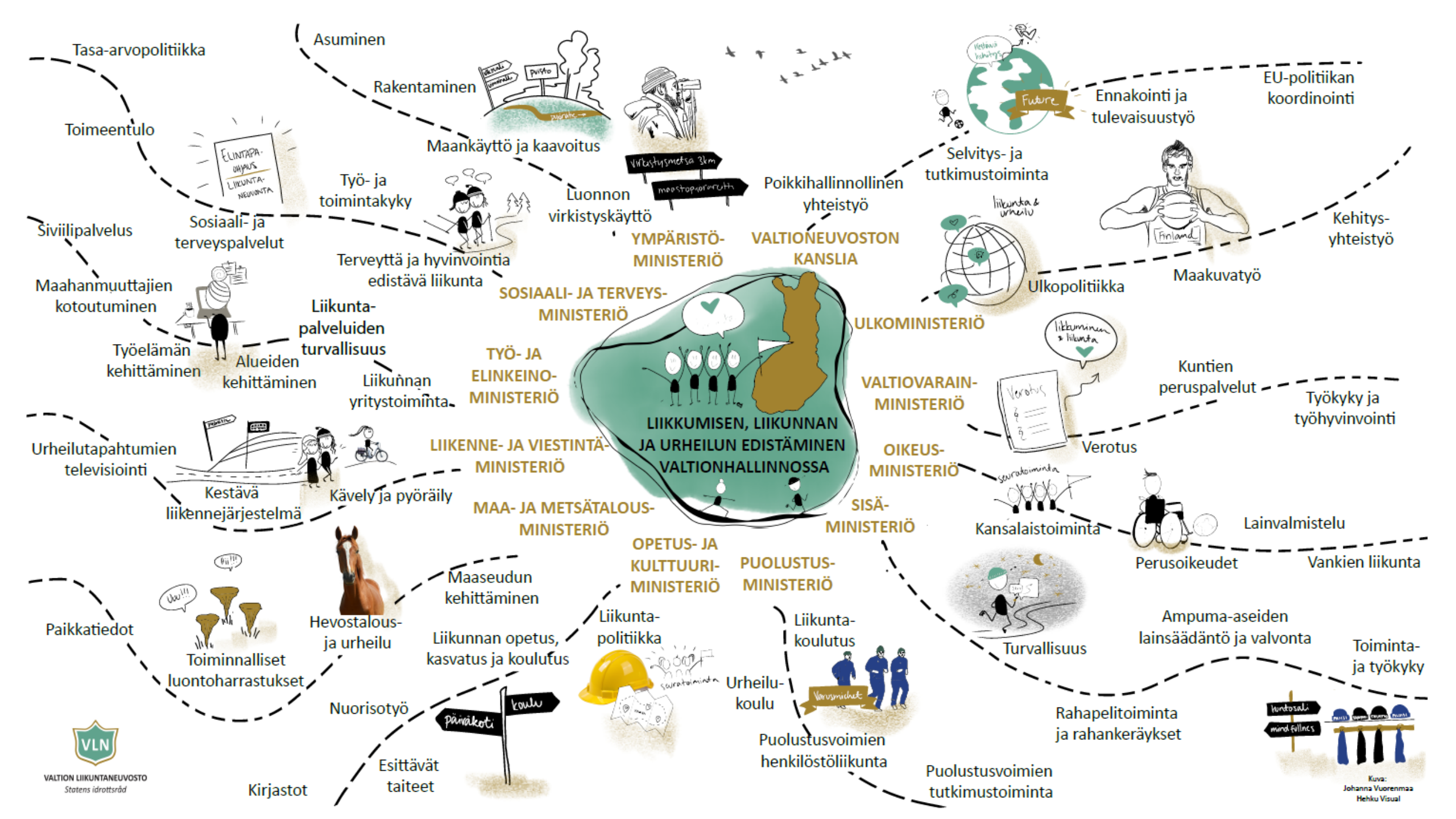
Tasa-arvopolitiikka
Asuminen
Rakentaminen
Toimeentulo
Maankäyttö ja kaavoitus
Työ- ja toimintakyky
Luonnon virkistyskäyttö
Poikkihallinnollinen yhteistyö
Ennakointi ja tulevaisuustyö
EU-politiikan koordinointi
Selvitys- ja tutkimustoiminta
Siviilipalvelus
Sosiaali- ja terveyspalvelut
Terveyttä ja hyvinvointia edistävä liikunta
YMPÄRISTÖ-MINISTERIÖ
VALTIONEUVOSTON KANSLIA
Kehitys-yhteistyö
Maahanmuuttajien kotoutuminen
Liikunta-palveluiden turvallisuus
SOSIAALI- JA TERVEYS-MINISTERIÖ
Ulkopolitiikka
Maakuvatyö
Työelämän kehittäminen
Alueiden kehittäminen
Liikunnan yritystoiminta
TYÖ- JA ELINKEINO-MINISTERIÖ
ULKOMINISTERIÖ
VALTIOVARAIN-MINISTERIÖ
Kuntien peruspalvelut
Työkyky ja työhyvinvointi
Verotus
Urheilutapahtumien televisiointi
Kestävä liikennejärjestelmä
Kävely ja pyöräily
LIIKENNE- JA VIESTINTÄ-MINISTERIÖ
OIKEUS-MINISTERIÖ
Kansalaistoiminta
Lainvalmistelu
Perusoikeudet
Vankien liikunta
MAA- JA METSÄTALOUS-MINISTERIÖ
SISÄ-MINISTERIÖ
LIIKKUMISEN, LIIKUNNAN JA URHEILUN EDISTÄMINEN VALTIONHALLINNOSSA
OPETUS- JA KULTTUURI-MINISTERIÖ
PUOLUSTUS-MINISTERIÖ
Paikkatiedot
Toiminnalliset luontoharrastukset
Hevostalous- ja urheilu
Maaseudun kehittäminen
Liikunnan opetus, kasvatus ja koulutus
Liikunta-politiikka
Liikunta-koulutus
Turvallisuus
Ampuma-aseiden lainsäädäntö ja valvonta
Toiminta- ja työkyky
Urheilu-koulu
Nuorisotyö
Rahapelitoiminta ja rahankeräykset
Puolustusvoimien henkilöstöliikunta
Esittävät taiteet
Puolustusvoimien tutkimustoiminta
Kirjastot
VALTION LIIKUNTANEUVOSTO
Statens idrottsråd
Kuva:
Johanna Vuorenmaa
Hehku Visual

Liikuntaneuvosto kantaa huolta eri ministeriöiden hallinnonalojen määrärahojen leikkauksista liikkumisen, liikunnan ja urheilun edistämiseksi.

- Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman tavoitteena on, että väestön liikunnallinen kokonaisaktiivisuus nousee kaikissa väestöryhmissä, mikä **edellyttää toimia ja panostuksia kaikilla hallinnonaloilla**.
- Vuoden 2026 talousarvioesityksessä **eri hallinnonalojen liikkumista ja liikuntaa edistävien määrärahojen tilanne näyttäytyy huolestuttavalta**, kuten:
  - **LVM:** Valtion liikuntaneuvosto pitää **väestön liikkumisen ja liikunnan edistämisen kannalta tärkeänä, että kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen pystytään panostamaan haasteellisessakin taloustilanteessa.** Talousarvioesityksessä vuodelle 2026 on varattu kolmen miljoonan euron määräraha kävelyn ja pyöräilyn edistämiseen ja kuntien joukkoliikennehankkeisiin.
  - **YM:** Liikuntaneuvosto pitää tärkeänä, että **Metsähallituksen Luontopalveluiden perusrahoitus pystytään turvaamaan tulevina vuosina, sillä luontokohteiden infran kunnostaminen ja kehittäminen edellyttävät pitkäjänteistä ja vakaata perusrahoitusta.** Luonnon virkistyskäytön kasvanut suosio on luonut kasvavia tarpeita Metsähallituksen hallinnoimien olosuhteiden ja palveluiden kehittämiselle.
  - **MMM:** Vuoden 2026 talousarvioesityksessä **hevostalouden tukemiseen on varattu 27 miljoonaa euroa**, mikä on selvästi vähemmän kuin 2020-luvun alussa, jolloin tuki oli noin 40 miljoonaa euroa vuodessa. Maa- ja metsätalousministeriön tukemalla hevostaloudella **edistetään liikkumista ja liikuntaa kuntoutuksesta urheiluun**, mutta avustukset ovat painottuneet erityisesti raviurheiluun.

Liikkumisen, liikunnan ja urheilun tilasto- ja ennustekatsaus (1/2)

Katsauksessa kuvataan **keskeisten yhteiskunnallisten muutostekijöiden** sekä **liikkumisen, liikunnan ja urheilun teemojen** viimeaikaista ja tulevaa kehitystä sekä niiden vaikutuksia toimialaan.

Koottu **yhteistyössä eri alojen asiantuntijoiden kanssa**.

Osoite: www.liikuntaneuvosto.fi/tilasto-ja-ennustekatsaus/
Liikuntaneuvoston nettisivujen etusivulla myös suora linkki katsaukseen:

VALTION LIIKUNTANEUVOSTO
Statens idrottsråd

Tilasto- ja ennustekatsaus

Liikkumisen, liikunnan ja urheilun tilasto- ja ennustekatsaus (2/2)

Katsauksen 11 osakokonaisuutta:

1. Alue- ja yhdyskuntarakenne
2. Demografia, elinolot, ajankäyttö sekä arvot ja asenteet
3. Ilmasto
4. Talous ja rahoitus (sis. yleinen talouskehitys sekä liikunnan ja urheilun talous ja rahoitus)
5. Väestön liikkuminen, liikunnan harrastaminen ja ulkoilu sekä toimintakyky
6. Liikkumisen ja liikunnan olosuhteet
   - Rakentaminen ja ylläpito sekä liikuntapaikkarakentaminen
   - Kävely ja pyöräilyn olosuhteet
   - Luontoliikunnan olosuhteet
7. Liikunnan kansalaistoiminta
8. Kuntien liikuntapalvelut (ei sisällä liikuntapaikkarakentamista)
9. Liikunta-alan yritystoiminta
10. Liikunta-alan koulutus, työvoima, osaaminen ja tutkimus
11. Huippu- ja ammattiurheilu

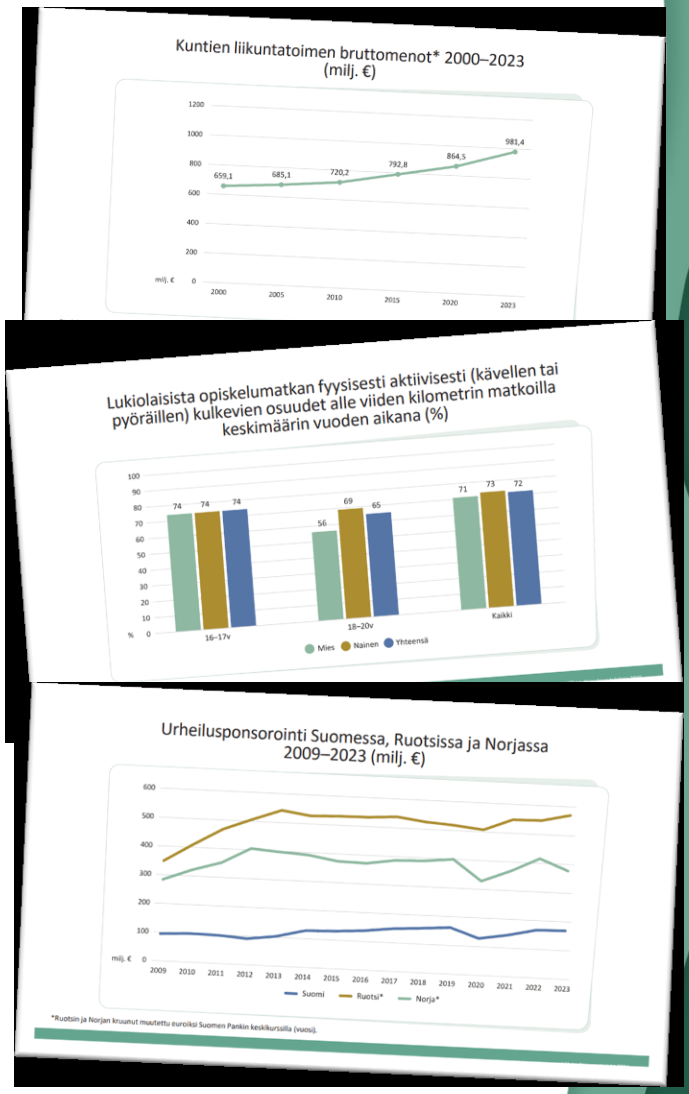

KIITOS!

VALTION LIIKUNTANEUVOSTO
Statens idrottsråd